

Pedagogické diagnostikovanie v materskej škole

PaedDr. Monika Miňová, PhD.

Prešovská univerzita v Prešove

Pedagogická fakulta

ÚČEL DIAGNOSTIKOVANIA

- Zistiť aktuálny stav rozvoja dieťaťa za daných podmienok výchovy a vysloviť závery o ceste k jeho zmene (zlepšenie stavu, odstránenie zaostávania, posilnenie pozitívnych črt).
- Nielen zisťovania nedostatkov, zaostávanie, chýb, ale aj na identifikovanie kladných vlastností, zistenie rezerv, možnosti rozvoja.

Tri etapy diagnostickej činnosti

1. spôsobilosť získať informácie,
2. spôsobilosť analyzovať informácie,
3. spôsobilosť hodnotiť informácie.

Kto diagnostikuje

- Učiteľ je hlavným, no nie jediným diagnostikom
- Laické diagnostikovanie realizuje aj rodič

Kompetencie učiteľa

- Diagnostická kompetencia, ktorá má tri dimenzie: osobnostná, odborná a etická

Metódy pedagogického diagnostikovania

Pozorovanie

Analýza výsledkov činnosti a prác dieťaťa

Hra

Testy

Anamnéza

Rozhovor (interview)

Dotazník

Sociometrické metódy

Pojmová mapa

Projektívne metódy

DRUHY, TYPY, PRÍSTUPY DIAGNOSTIKOVANIA

I.

Priebežné (formatívne)

Záverečné (sumatívne)

II.

Vstupné

Priebežné

výstupné

III.

Formálne

Neformálne

IV.

Edumetrický prístup

Kazuistický prístup

DRUHY, TYPY, PRÍSTUPY DIAGNOSTIKOVANIA

V.

Normatívna

Kriteriálna

Individualizovaná

Diferenciálna

Diagnostický proces

1. Diagnostická hypotéza
2. Zber a spracovanie diagnostických údajov
3. Vyhodnotenie a interpretácia diagnostických údajov
4. Stanovenie diagnózy
5. Komunikácia diagnózy
6. Pedagogické opatrenie (zásah, intervencia)
7. Vyslovenie prognózy

DIAGNOSTIKOVANIE ROZVÍJANIA DIEŤAŤA A JEHO SCHOPNOSTÍ

- A. Diagnostikovanie rozumového vývoja
- B. Diagnostikovanie motorického (pohybového) vývoja
- C. Diagnostikovanie verbálneho (rečového) vývoja

DIAGNOSTIKOVANIE ROZVOJA SPOLOČENSKÝCH HODNÔT A SPRÁVANIA DIEŤAŤA

- A. Diagnostikovanie niektorých vonkajších (sociálnych) vplyvov
- B. Diagnostikovanie niektorých potrieb, vlastností a záujmov dieťaťa
- C. Diagnostikovanie správania dieťaťa

DIAGNOSTIKOVANIE ROZVOJA SAMOSTATNOSTI A ZDRAVÉHO SEBAVEDOMIA

- A. Diagnostikovanie seba obslužných zručností a návykov
- B. Diagnostikovanie niektorých vonkajších (sociálnych) vplyvov
- C. Diagnostikovanie niektorých potrieb, vlastností a záujmov dieťaťa
- D. Diagnostikovanie správania dieťaťa

PEDAGOGICKÉ DIAGNOSTIKOVANIE DETÍ A JEHO VZŤAH KU KURIKULU PREDŠKOLSKEJ VÝCHOVY

- Je dôležité pri školskom kurikule (**evalvácia ŠkVP**)
- Využíva sa pri plánovaní činností v edukačnom procese (**evalvácia vzdelávacích potrieb**)
- Pedagogické diagnostikovanie školského prostredia (**evalvácia edukačného prostredia**)
- Pri hodnotení konkrétnych výsledkov vzdelávacích aktivít učiteľa (**evalvácia výučby**):
 - AKÉ KONKRÉTNE CIELE BOLI DOSIAHNUTÉ?
 - AKÉ KOMPETENCIE SI DETI OSVOJILI?
 - BOLI VYBRATÉ ČINNOSTI VHODNÉ?
 - BOLI PODMIENKY VYHOVUJÚCE?

VÝZNAM DIAGNOSTIKOVANIA PRE DIEŤA

- plán výchovno-vzdelávacích činností by sa mal pružne prispôbiť deťom a byť naplnený vhodnými činnosťami
- problematické je prispôbovať tému a konkrétne činnosti individuálnym potrebám detí
- učiteľ musí poznať vývinové úrovne jednotlivých detí – nestačí iba vek
- učiteľ má vedieť posúdiť osobnostné a pracovné charakteristiky dieťaťa

VÝZNAM DIAGNOSTIKOVANIA PRE RODIČOV

Rodičia sa na základe diagnostikovania dozvedia:

- v čom je dieťa dobré,
- aké sú jeho prednosti,
- na čom môžu ďalej stavať,
- čo viacej rozvíjať,
- ako komunikuje s rovesníkmi,
- ako sa zapája do činnosti.

Dôležité je aby rodičia poznali zmysel a význam cieľavedomého poznávania detí.

Rodičia môžu pomôcť-prispieť k poznaniu dieťaťa učiteľom.

Pred záverom

O individuálnom vzdelávacom programe (nie pláne) sa hovorí v Zákone č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) len vo vzťahu k deťom so zdravotným znevýhodnením v § 94 ods. 1 písm. b) bod 2). Ak je to potrebné (ak si to vyžaduje druh a stupeň postihnutia), deti so zdravotným znevýhodnením sa vzdelávajú podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý vypracúva materská škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

Namiesto záveru

BEDNÁŘOVÁ, J., ŠMARDOVÁ, V.

DROPPOVÁ, G.

GAVORA, P.

JACKULÍKOVÁ, J.

LIPNICKÁ, M.

MEDVEĎOVÁ, D. , BAMBUROVÁ, Ľ.

VALACHOVÁ, D.

ZELINKOVÁ, O.

Ďakujem
za
pozornosť!